

LARS OTTO KRISTENSEN

Aarhus 2011-11-06

Marselis Boulevard 36 5 th

8000 Aarhus C

Til Forsvarsudvalget

Emne: Militære Musikkorps i Europa, en kort oversigt.

Hermed en kort oversigt over hvad der findes af militærmusik i det meste af Europa. Der har været en del tumult paa omraadet de senere aar. Mine "stamoplysninger" jeg fra landenes forsvarsministerier, musikinspektører m.m. Jeg har efter bedste evne suppleret dem med oplysninger, jeg har fundet ad anden vej.

Jeg skal ikke lægge skjul paa, at jeg synes den østrigske organisation ligger langt i top. Den garanterer baade en lødigt koncertvirksomhed i ubrudt tradition og en fortræffelig pleje af den militære tradition i snæver forstand.

DANMARK

I alt ca 80 aarsværk

SVERIGE:

I alt ca. 140 aarsværk

Indtil 1971 havde man i Sverige 21 musikkorps hvert paa 30-45 mand

I 1971 blev musikerne overført til civil ansættelse i "Statens Regionmusik" under Rikskonserter. Dog skulle 40% af kapaciteten stadig afleveres som musik i uniform efter de gamle militære principper.

Det sidste blev fra allerførste dag systematisk saboteret af musikerne, der af og til mødte i tennissko og cowboybukser til uniformsjakke. Ved mindste regndraabe kunne man naturligvis ikke spille. Og laveste spilletemperatur blev hvert aar sat op. Kun Marinens Musikkorps i Karlskrona nægtede at lade sig "civilisere", brugte demonatrativt sit gamle navn og mødte trodsigt op i uniform. Nogle aar senere blev de belønnet med genansættelse i marinen.

Man forsøgte sig derpaa med musikkorps af værnepligtige, 4 musicerende enheder. Bl.a. et beredent 28 mands trompeterkorps ved Livgardeeskvadronen. De professionelle musikere havde nægtet at varte hestene. I dag er hestene verdens eneste private militære enhed. De ejes af en civil fond, der stiller dem til raadighed for forsvaret, som til gengæld giver soldaterne!!

Med afskaffelsen af værnepligten er man gaaet over til stampersonel. Arméns Musikkår har 60 mand. Trompeterkorpset som nævnt 28. Marinens professionelle Musikkår 36 (hvoraf 7 er ledere og administrativt personel). Til brug om vinteren har man et tambourkorps. Et par civile halvprofessionelle enheder i Göteborg og Malmö kan optræde i Uniform, bl.a. som "Flygvapnets Musikkorps". Vagtparaden i Stockholm ledsages af disse enheder + af landets 25 hjemmeværnemusikkorps at stærkt varierende kvalitet. Soldatverne stilles af alle regimenter paa skift. Der gaaes til et ubeboet slot, og ikke om vinteren. Vagten er ubevæbnet.

NORGE:

I alt ca. 240 aarsværk

Her er der 5 professionelle musikkorps tilbage paa 30-40 mand. De bor som regel ikke paa kasernerne, men i byernes koncerthuse. Der er ikke faste dirigenter, men skiftende civile kapelmestre. Jeg har aldrig i fjernsynet set norske musikkorps i andet end siddende stilling. Deltager de endelig i tattoos, er det som ledsagemusik til fx motorcykel- eller gymnastikopvisninger. Repertoiret er altovervejende civil underholdningsmusik.

Til gengæld har Hans Majestæt Kongens Garde Europas eleganteste opvisningsenhed: 100 mand, der indkaldes hvert aar efter jul. 55 mand i musikkorpset, et tambourkorps og en "Drilltropp", der turnerer Europa rundt hele sommeren.

FINLAND:

I alt ca. 250 aarsværk

12 musikkorps. Musikerne har militær status. 16 – 40 mand, dog 40 ved Helsingfors Garnisons Musikkorps. Dertil en opvisningsenhed paa 40 vpl. Musikere i Traditionsuniformer efter norsk forbillede.

TYSKLAND:

I alt ca. 1200 aarsværk, incl. politi

Bundeswehr havde fra 1956 21 musikkorps. 60 mand hver, lidt flere i Stabsmusikkorps. "DDR" havde 21 militær- og politimusikkorps. I Vesttyskland var der dertil 19 politi- og Grenzschutzmusikkorps. Dertil kom de allieredes og besættelsestroppersnes, i alt ca. 45.

Fra næste reform i 2012 vil der være 16 Bundeswehrmusikkorps tilbage à 50-55 mand. Politimusikkorpsene er enten opløst eller forvandlet til big bands eller Unterhaltungsorchester. Tyske politiuniformer er nu heller ikke egnede til andet. Der ligger ganske faa amerikanske, britiske og et enkelt fransk musikkorps i Tyskland.

Min private mening er, at 55 mands musikkorps er for stort. Et gedigent regimentsmusikkorps var i blomstringstiden til omkring 1960 paa 36 mand, det Den Kongelige Livgarde har i dag.

ØSTRIG:

I alt ca. 450 aarsværk + politi

Da Bundesheer blev oprettet i 1956 fik hver "Militärkommando" sit Musikkorps paa 35 – 40 mand. Ved Gardebataillon i Wien dog 70. Ingen har rigtigt kunnet forklare, hvordan det gik til, at de omkring 2005 var oppe paa 60 mand hver. En energisk indgriben reducerede dem til 44. Sidst, jeg saa Militärmusik Salzburg, stillede de med 63! Personellet er en god trediedel fastansatte. Resten er "paa værnepligtsvilkaar". Værnepligten for musikere er 14 maaneder. Der er nok, der vil, man rekrutterer fra landets omkring 1600 blæserorkestre. Hvertandet østrigsk skolebarn har jo gaaet til spil fra 6 aarsalderen. Traditionel østrigsk musik, Strauss, operette...., herunder utallige marcher, er kærnen i repertoiret.

SCHWEIZ

Alle batailloner og regimenter har et "Spiel", men paa samme vilkaar som de øvrige indkaldte i militsen. Set fra en traditionel militær synsvinkel er resultatet jammerligt. Kun rytmisk underholdningsmusik. Den eneste professionelle Musikkorps "Schweizer Armeespiel" bærer uniformer, der synes tegnet af en arkitekt til et sporvejsorkester. Og repertoiret er moderne avanceret rytmisk musik.

BELGIEN

I alt 210 aarsværk

De væbnede styrker har ialt 210 musikere, ca. halvdelen ved "Gidsen" i Brüssel. Repertoiret er franskpræget.

NEDERLANDENE:

I alt ca. 200 aarsværk + politi

3 – 4 professionelle musikkorps, deriblandt det berømte "Marinierskapel" og et par stykker sammensat af stampersonel. De professionelle har været igennem en noget "svensk" udvikling, man synes at have fundet tilbage til rødderne.

FRANKRIG:

P.t. svært at opgøre, men ca. 1200

Der er nogle meget store professionelle musikkorps, der kan alt, men lægger vægt paa historie og tradition. Efter afskaffelsen af værnepligten er der i stedet for værnepligtige musikkorps opstillet et antal af korps af stampersonel. De er af stærkt varierende kvalitet, nogle af musikerne er civile fra garnisonsbyerne. I alt skulle der være omkring 40 musikkorps.

STORBRIANNIEN:

I alt ca. 2200 aarsværk

For 20 aar siden var der 90 musikkorps. Alle regimenter havde. Hver gang, man skulle spare, tog man 2-3 mand fra hvert af dem. Til sidst havde mange kun 18-20 mand.

Nu er der ca. 40 tilbage: 5 fodgarde- og 2 hestgardemusikkorps i London, i alt ca. 320 mand. I alt er der ca. 2200 mand mod for 15 aar siden 4200.

PORTUGAL:

I alt ca. 350 årsværk

I alt 6 musikkorps. Det store ved Nationalgarden og det beredne trompeterkorps i Lissabon. Resten fordelt rundt i landet

SPANIEN:

I alt ca. 600 aarsværk

Ca. 25 musikkorps af alle kvaliteter og størrelser

ITALIEN

5 enorme professionelle musikkorps 60-120 mand, koncertorkestre i maleriske uniformer. Evnerne begrænser sig dog - rent militært - til at marchere ind, spille noget Verdi og marchere ud igen. Dertil et antal værnepligtige musikkorps i alle størrelser og kvaliteter.

GRÆKENLAND

I alt ca. 350 aarsværk incl. politi

6 store (50-60 mand) musikkorps ved politi og forsvar af ganske glimrede kvalitet i alle genrer.

SAN MARINO

I alt 60 aarsværk

I San Marino bestaar de væbnede styrker af musikkorpset, der er paa 60 mand.